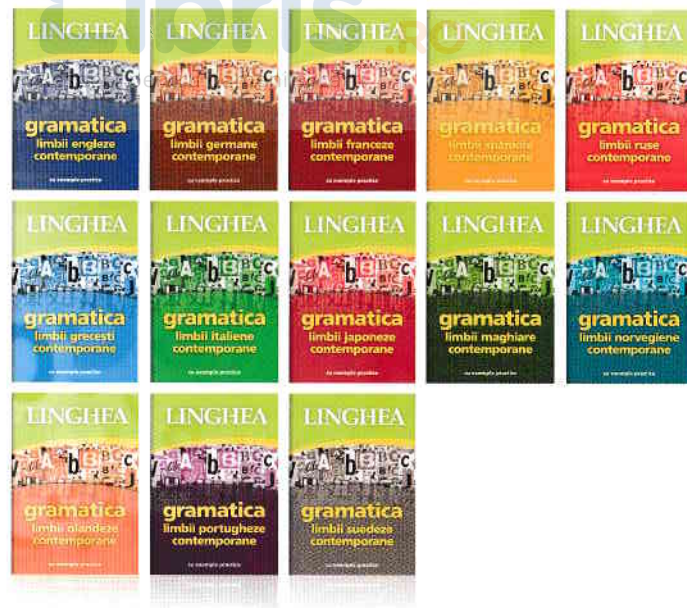

ÎN ACEASTĂ SERIE AU APĂRUT

DICȚIONARE GRATUITE ONLINE

- 34 de limbi străine
- căutare în tot textul definițiilor
- exemple de folosire a cuvintelor în propoziții și expresii uzuale
- interfață ușor de folosit

dictionare.linghea.ro

gramatica limbii franceze contemporane

LINGHEA

Volumul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L. și Lingea s.r.o.

Publicat de Editura Linghea, Timișoara, 2021.

Ediția I, 2013

Ediția II, 2021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Gramatica limbii franceze contemporane

Timișoara : Linghea, 2021

ISBN 978-606-061-020-5

811.133.1

© Lingea s.r.o., 2021

www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.

Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Cuvânt înainte	7
Bibliografie	8

1 Pronunție 10

1.1 Alfabet	10
1.2 Pronunția sunetelor francezești	10
1.3 Legătura între cuvinte	12

2 Substantivul 14

2.1 Pluralul substantivelor	14
2.2 Genul substantivelor	17
2.3 Genul feminin	18

3 Adjectivul 20

3.1 Genul adjectivelor	21
3.2 Pluralul adjectivelor	23
3.3 Poziția adjectivelor	24
3.4 Gradele de comparație ale adjectivelor	26

4 Articolul 29

4.1 Articolul hotărât	30
4.2 Articolul nehotărât	32
4.3 Articolul partitiv	34
4.4 Omiterea articolului	36
4.5 Repetarea articolului	38
4.6 Valorile comparate ale articolelor	39

5 Pronumele 41

5.1 Pronumele personal	41
5.2 Pronumele reflexive	46
5.3 Pronumele și adjectivele posesive	47
5.4 Pronumele și adjectivele demonstrative	49
5.5 Pronumele și adjectivele interogative	52
5.6 Pronumele relative	56
5.7 Pronumele nehotărâte	62
5.8 Pronumele adverbiale Y și EN	69

6 Numeralul 73

6.1 Numeralul cardinal	73
6.2 Numeralul ordinal	76
6.3 Numeralul multiplicativ	77
6.4 Numeralul care exprimă valori aproximative	78
6.5 Numeralul fracționar	78
6.6 Operațiile aritmetice	79

6.7 Exprimarea timpului	80
-------------------------	----

7 Verbul	83
7.1 Timpurile verbale simple	86
7.2 Timpul prezent (Présent de l'indicatif)	86
7.3 Timpul imperfect (Imparfait)	88
7.4 Perfectul simplu (Passé simple)	90
7.5 Viitorul (simplu) (Futur simple)	91
7.6 Subjonctivul prezent (Subjonctif présent)	92
7.7 Subjonctivul imperfect (Subjonctif imparfait)	98
7.8 Modul condițional, timpul prezent	98
7.9 Modul imperativ (Impératif)	99
7.10 Participiul prezent (Participe présent)	101
7.11 Gerunziul (Gérondif)	104
7.12 Participiul trecut (Participe passé)	105
7.13 Lista formelor simple ale verbelor regulate	106
7.14 Timpurile compuse ale verbelor	108
7.15 Perfectul compus (Passé composé)	110
7.16 Mai-mult-ca-perfectul (Plus-que-parfait)	112
7.17 Viitorul anterior (Futur antérieur)	113
7.18 Subjonctivul trecut (Subjonctif passé)	114
7.19 Subjonctivul mai-mult-ca-perfect	115
7.20 Condiționalul trecut (Conditionnel passé)	115
7.21 Participiul trecut compus (Participe passé composé)	116
7.22 Verbe auxiliare	116
7.23 Acordul participiului trecut	117
7.24 Verbe semiauxiliare	120
7.25 Diateza pasivă	123
7.26 Verbe reflexive	126
7.27 Verbe impersonale	130
7.28 Infinitivul (Infinitif)	132

8 Exprimarea condiției	135
8.1 Subordonatele condiționale	135
8.2 Condiția reală	136
8.3 Condiția posibilă	136
8.4 Condiția ireală	137
8.5 Alte moduri de exprimare a unei condiții	138

9 Concordanța timpurilor	138
9.1 Concordanța timpurilor la modul indicativ	138
9.2 Concordanța timpurilor la modul subjonctiv	140

10 Negația	141
10.1 Negația nonverbală	141
10.2 Negația verbală	141

11 Exprimarea interogației	144
11.1 Interogațiile formate prin inversiune	146
11.2 Interogația în franceza colocvială	149

12 Interogația indirectă	149
---------------------------------	------------

13 Adverbele	152
13.1 Adverbele simple	153
13.2 Adverbele compuse	156
13.3 Gradele de comparație ale adverbului	157
13.4 Cu valoare adverbială pot fi folosite și	158

14 Prepoziția	159
----------------------	------------

15 Conjuncția	166
15.1 Conjuncții coordonatoare	166
15.2 Conjuncții subordonatoare	167

16 Interjecția	169
-----------------------	------------

17 Construcția propozițiilor și a frazelor	169
17.1 Topica în limba franceză	169
17.2 Propoziții subordonate	170
17.3 Vorbirea indirectă	188

18 Propozițiile exclamative	189
------------------------------------	------------

19 Evidențierea expresivă a termenilor	190
---	------------

20 Derivarea cuvintelor	192
20.1 Derivarea cu sufixe	193
20.2 Derivarea cu prefixe	195

21 Verbe neregulate	197
----------------------------	------------

Index	204
--------------	------------

1 Pronunție

1.1 Alfabet

a	[a]	h	[a]	o	[o]	v	[ve]
b	[be]	i	[i]	p	[pe]	w	[dublve]
c	[se]	j	[ʒi]	q	[ky]	x	[iks]
d	[de]	k	[ka]	r	[εr]	y	[igrɛk]
e	[ə]	l	[el]	s	[εs]	z	[zed]
f	[ef]	m	[εm]	t	[te]		
g	[ʒe]	n	[εn]	u	[y]		

1.2 Pronunția sunetelor franțuzești

Consoane

b	[b]	h	nu se pronunță
c	[k], înainte de e, i, y [s]	j	[ʒ]
ç	[s]	ph	[f]
cc	[k], înainte de e, i, y [ks]	q	[k]
ch	înainte de vocală [ʃ] înainte de consoană [k]	s	la începutul unui cuvânt [s] între două voc. [z]
d	[d]	ss	[s]
f	[f]	t	[t], înainte de i+vocală [s]
g	[g], înainte de e, i, y [ʒ]	w	[v]
gn	[ɲ]	x	[ks], ex+vocală [gz]

Consoanele k, l, m, n, p, v, z se pronunță la fel ca în limba română. Atunci când se află la sfârșitul unui cuvânt, majoritatea consoanelor nu se pronunță.

Vocalele

a, à, â	[a]	eu, eü, œ	[ø] sau [œ]
ai, ai	[e] sau [ɛ]	i, î, i, y	[i]
au	[o]	o	[o] sau [ɔ]
e	[ɛ] sau [ə]	ô	[o]
é, ez, er	[e]	ou, ou	[u]
è, è, è, ei	[ɛ]	u, û	[y]

Vocalele nazale

an, am, en, em	[ā]
in, im, yn, ym	[ē]
on, om	[ō]
un, um	[œ]

Semivocalele

oi, oy	[wa]
oin	[wɛ]
ui, uy	[ɥi]
ay + vocală	[ɛj]
i + voc., il (la sfârșit), ill, y + voc.	[i]

Cazuri speciale

- e închis:** vocală scurtă nedefinită, pronunțată între „e” și „ă” din română. În franceza vorbită se omite sau se pronunță foarte scurt:
 ➤ *que* [kə], *demain* [dəmɛ]
- ve, -ze, -gue, -be, -de** etc.: **-e** închis situat la sfârșitul cuvântului nu se pronunță. În schimb, „reînvie” unele consoane aflate înaintea sa, care se vor pronunța, păstrându-se astfel pronunția originală:
 ➤ *muse* [myz], *vide* [vid]: *que je lave* [kə ʒa lavə], *il part* [il par] – *qu'il parte* [kil part]
- x:** alături de variantele descrise mai sus, există și următoarele posibilități de pronunție:
 ➤ [s]: *six*, *dix*, *soixante*
 [z]: *sixième*, *dixième*, *deuxième*
- ch:** se pronunță [k] înaintea unei vocale în cuvintele preluate din greacă și la sfârșitul cuvintelor:
 ➤ *Munich* [mynik], *psychiatre* [psikjatr], **dar:** *psychique* [psijik]
- ti + vocală:** se pronunță de obicei [sj]:
 ➤ *nation* [naʃjō], *initial* [inisjal], *partiel* [parsjel]
Dar: *tiên* [tjɛ], *partie* [parti], *garantie* [garãti]
 Când **sti**+vocală: *Sébastien* [sebastjɛ]
 Când **éti**+vocală: *chrétien* [kretjɛ]
 În substantivele terminate în **-tier:** *métier* [metje]
- u:** se pronunță de obicei [y], dar în cuvintele împrumutate terminate în **-um** se pronunță ca [ɔm], iar în cuvintele preluate din limba engleză se pronunță ca [ø]:
 ➤ *référendum* [referãdɔm], *club* [kløb], *pub* [pøb]
- o:** când este urmat de două consoane se pronunță, de obicei, deschis [ɔ], la sfârșit de cuvânt este întotdeauna închis [o]:
 ➤ *noble* [nobl], *horloge* [ɔrlɔʒ], *poly* [poli], **dar și** *Paul* [pol]
Spre deosebire de: *chose* [ʒɔz] («-os-»), *lavabo* [lavabo] (silabă terminată într-o vocală), *beau* [bo] («eau»), *côté* [kote] («ô»)
- ç:** se folosește pentru păstrarea pronunției cu [s] înaintea de **a, o, u**, de ex., în conjugare:
 ➤ *recevoir* – *reçu*, *commencer* – *nous commençons*, *cela* – *ça*

- **g:** pentru a păstra pronunția [ʒ], în conjugare, înainte de **a, o**, se pune **-e-**:

➤ *manger – nous mangeons, exiger – il exigea*

- [s] sonor se poate scrie în limba franceză în șapte feluri: **s, ss, ç, t, sc, x:**

➤ *sans, finissons, cela, ça, nation, scier, six*

1.3 Legătura între cuvinte

Prin legătură (**liaison**) se înțelege citirea legată, dintr-o singură expirație, a două cuvinte alăturate:

➤ *très joli [tʁɛʒɔli], trop gras [tʁogʁa], un beau livre [œbœlivʁ]*

În legarea cuvintelor, **consoana finală**

- **nu se citește** dacă stă înaintea unei alte consoane sau înainte de **h** aspirat:

➤ *assez petit [asɛp(ə)ti], les Hongrois [lœŋɡʁwa]*

- **se pronunță** dacă stă înaintea unui cuvânt care începe cu o vocală sau cu **h** mut:

➤ *trop aimable [tʁœpɛabl], il est habile [ilɛtabl], un bel homme [œbœlœm]*

Pronunția unor consoane se modifică atunci când se face legătura între cuvinte:

➤ **-d** se citește ca [t]: *un grand ami [œɡʁɑ̃tami]*

➤ **-g** se citește ca [k]: *un long arrêt [œlœ̃kɑʁɛ]*

➤ **-s** se citește ca [z]: *les yeux [lɛzjø]*

➤ **-x** se citește ca [z]: *de beaux ongles [dœbœzœ̃ŋ]*

➤ **-f** se citește ca [v] doar în numeralul **neuf**:

➤ *neuf heures [nœvœʁ], neuf ans [nœvɑ̃]*

Dar: *neuf enfants [nœfɑ̃fɑ̃]*

Consoanele nazale: în legătură se pronunță și **n** de la sfârșitul cuvântului și

- se păstrează nazala în [ɑ̃] și [œ̃]:

➤ *en avril [œnavʁil], aucun enfant [okœ̃nɑ̃fɑ̃]*

- nazala dispare în [ɛ̃] și [œ̃] cu excepția cuvintelor „bien”, „rien” și „on”:

➤ *un certain étudiant [œsɛʁtɛ̃nɛtydijɑ̃], le bon usage [lœbœnyzɑʒ]*

Dar: *on avait [œnavɛ], rien entendu [ʁjɛ̃nɑ̃tɑ̃dy]*

Atenție! **Nu se face întotdeauna legătura între cuvinte.** Există:

Legături obligatorii

între cuvintele strâns legate din punct de vedere gramatical și semantic:

- articol + substantiv

➤ *des œufs [dœzø], les articles [lɛzɑʁtikl]*

- adjectiv demonstrativ sau posesiv + substantiv

➤ *ces odeurs [sɛzɔdœʁ], leurs images [lœʁzimaʒ]*

- adjectiv calificativ + substantiv

➤ *chers amis [ʃɛʁzami], nos études [nozetyd]*

- pronume + verb

➤ *ils entrent [ilzɑ̃tʁ], vous avez [vuzavɛ]*

- numeral + cuvântul următor

➤ *deux heures [dœzœʁ], cent ans [sɑ̃tɑ̃]*

- verb + substantivul sau adjectivul cu funcție de nume predicativ

➤ *elle est aimable [ɛlɛtɛmabl], nous sommes utiles [nusœmzyti]*

- adverbe simple + cuvântul următor

➤ *très urgent [tʁɛzyʁʒɑ̃], plus offensant [plyzɔfɑ̃sɑ̃]*

- prepoziții monosilabice + cuvântul următor

➤ *dans un instant [dɑ̃zœ̃nɛ̃stɑ̃], chez elles [ʃɛzɛl]*

Legături interzise

Nu se face legătura:

- cu conjuncția **et**

➤ *doux et ardent [dueardɑ̃]*

- înainte de **h** aspirat

➤ *les héros [lœɛro], les haies [lœɛ]*

- între pronume și cuvântul următor în inversiune

➤ *Avez-vous eu de la chance ? [avevuy dɛlaʃɑ̃s]*

- pronume independent

➤ *Celles auxquelles on pensait. [sɛl œkœlœ̃pœsɛ]*

- înainte de **oui, huit, onze**

➤ *mais oui [mɛwi]*

tous les huit ans [tulœ̃jitɑ̃]

leurs onze chiots [lœ̃rœ̃z ʃjɔ]

- după un substantiv la singular

➤ *un chien ombrageux [œ̃jɛ̃ œbraʒø]*

- după **quand, comment, combien** în întrebări

➤ *Quand avez-vous temps ? [kɑ̃ avevutɑ̃]*

Comment y aller ? [kœ̃mɑ̃ iale]

Combien en as-tu ? [kœ̃bjɛ̃ ɑ̃naty]

- în exprimarea datei

➤ *le trois avril [lɛ tʁwa avʁil]*

Legături facultative

respect pentru oameni și cărți

- substantiv la plural + adjectiv

liaisons intimes [lɛzɔ̃zɛ̃tim] sau [lɛzɔ̃zɛ̃tim]

- verb + adverb

il partit aussitôt. [ilpartitosito] sau [ilparti osito]

- substantiv la plural + verb

Les mères ont toujours raison. [lemɛʁzɔ̃ tuʒuʁɛʁzɔ̃] sau [lemɛʁ ɔ̃ tuʒuʁɛʁzɔ̃]

În franceza colocvială legăturile între cuvinte sunt folosite din ce în ce mai rar. Atunci când acestea au caracter facultativ, se folosesc doar în limba oficială, în ciuda faptului că pot ajuta uneori la înțelegerea corectă a mesajului comunicat:

un savant aveugle [savɔ̃tavœgl] un orb savant
un savant aveugle [savɔ̃tavœgl] un savant orb

2 Substantivul

2.1 Pluralul substantivelor

Formare: prin adăugarea **terminației -s**, care nu se pronunță decât în cazuri excepționale:

billet – billets, livre – livres, pré – prés, boîte – boîtes, page – pages

Dacă substantivul începe cu o vocală sau cu **h** mut, numărul plural este pus în evidență prin citirea legată a celor două cuvinte:

l'article [lɑʁtikl] – les articles [lezɑʁtikl]
une armoire [ynɑʁmwar] – des armoires [dezɑʁmwar]
quel hôtel [kelotel] – quels hôtels [kelzotel]

Alte moduri de formare a pluralului

terminație	plural	exemplu	excepții
-s/-x/-z	nu se modifică	cas, voix, gaz	
-eau/-au/-eu	-x	noyaux, cheveux	pneus, bleus, landaus
-ou	-ous	trous	bijoux, cailloux, choux, genoux, hiboux, joujoux, poux
-al	-aux	journaux	bals, cals, carnivals, chacals, chorals, festivals, récitals, régals
-ail	-ails	détails, rails	baux, coraux, émaux, soupiraux, travaux, vantaux, vitraux

Unele substantive au **două forme de plural**. Aceste forme au fie același înțeles:

œil – ails, aulx
idéal – idéals, idéaux
vail – vals, vaux

sau fie înțelesuri diferite:

ciel – aieul (bunici), aieul (străbuni)
ciel – ciels (boltă cerească, baldachin), cieul (cer cu sens religios)
œil – yeux (ochi), œils (ochi – în cuvinte compuse)

Substantivele defective de singular sau de plural din franceză nu sunt întotdeauna defective și în română:

les lunettes ochelari (dar: la lunette = lunetă)
les fiançailles logodnă

Uneori, acestea sunt defective de singular doar în limba franceză:

les archives arhivă
les mathématiques matematică

sau doar în limba română:

le bétail vitele

Pluralul substantivelor compuse

Formare:

- La substantivele compuse scrise legat, marca pluralului se adaugă la sfârșit:
le contrepoison – les contrepoisons, le passeport – les passeports

Excepții:

Madame	Mesdames
Mademoiselle	Mesdemoiselles
Monsieur	Messieurs

- Substantivele compuse prin alăturare cu cratimă formează pluralul prin adăugarea mărcii de plural la ambele substantive:

le chou-fleur – les choux-fleurs
le wagon-restaurant – les wagons-restaurants

- La substantivele formate dintr-un substantiv și un adjectiv (sau invers) marca de plural se adaugă atât adjectivului, cât și substantivului:

le beau-frère – les beaux-frères
le cerf-volant – les cerfs-volants
le coffre-fort – les coffres-forts

Substantive defective de singular: les beaux-arts, les belles-lettres

- La substantivele formate din două adjective marca de plural se atașează ambelor cuvinte componente:

le sourd-muet – les sourds-muets

le nouveau-marié – les nouveaux-mariés
le nouveau riche – les nouveaux riches

Excepție: le nouveau-né – les nouveau-nés, unde **nouveau** este considerat adverb. Situația este similară și pentru les haut-parleurs.

- La substantivele compuse din două substantive, dintre care unul îl determină pe celălalt, marca de plural se adaugă doar primului dintre acestea (celui determinat):

la pomme de terre – les pommes de terre, un arc-en-ciel – des arcs-en-ciel, la station-service – les stations-service
le petit-beurre – les petits-beurre (petits (biscuits) au beurre)

Dacă cuvântul compus este format prin substantivizare, nu se schimbă deloc,

- un tête à tête – des tête à tête, un pot-au-feu – des pot-au-feu
- În cazul substantivelor compuse din substantiv și verb sau adverb, marca de plural fie se adaugă substantivului, fie nu se adaugă deloc:

le tire-bouchon – les tire-bouchons (bouchon – substantiv numărabil)
le gratte-ciel – les gratte-ciel (ciel – substantiv nenumărabil)
le porte-bonheur – les porte-bonheur (bonheur – substantiv nenumărabil)
La fel și: une avant-garde – des avant-gardes

- La substantivele compuse dintr-un substantiv și un verb legate prin prepoziție, marca de plural se adaugă la sfârșitul substantivului:
la machine à laver – les machines à laver, le grain à moudre – les grains à moudre
- Substantivele compuse din două forme verbale nu își schimbă forma la plural:
le laissez-passer – les laissez-passer, le laissez-aller – les laissez-aller

2.1.1 Pluralul substantivelor străine

Substantivele străine considerate ca fiind adaptate limbii franceze primesc, de regulă, terminația **-s**:

un agenda – des agendas, un concerto – des concertos, un scénario – des scénarios

Substantivele considerate neadaptate fie au aceeași formă la singular și la plural, fie păstrează forma de plural din limba de origine:

le credo – les credo, un gentleman – des gentlemen

Unele substantive de origine străină au două forme de plural – pluralul din limba de origine și pluralul din franceză:

le minimum – les minima/les minimums, le match – les matchs/les matches, le soprano – les soprani/les sopranos

Un caz special îl reprezintă pasteles italiene, care au fost preluate de francezi cu forma de plural, căreia i se adaugă și terminația de plural din franceză **-s**:

prigheitis, tortellinis, macaronis

2.2 Genul substantivelor

Spre deosebire de limba română, în limba franceză substantivele pot fi de genul masculin (**masculin**) sau feminin (**féminin**), nu și neutru.

În unele cazuri, genul este indicat de terminație sau sufix.

Genul masculin

terminație	exemplu
-age	courage, garage, voyage
-ail	détail, portail, travail
-ard	boulevard, hasard, regard, retard
-eau	bateau, chapeau, manteau
-et	billet, buffet, effet, projet
-ier	cahier, calendrier, escalier, papier
-in	chemin, dessin, moulin, raisin
-isme	alcoolisme, optimisme, romantisme, tourisme
-ment	appartement, document, instrument, monument

Excepție: une cage, une image, une nage, une page, une plage, une rage

Din punct de vedere semantic, substantivele masculine denumesc:

fracții:	un tiers, un dixième, un millième
culori:	le bleu, le blanc, le rouge, <i>dar</i> la couleur blanche
limbi:	le français, l'anglais, l'espagnol
copaci:	le chêne, le pin, le pommier, le prunier
elemente chimice:	l'argent, l'or, le soufre

Genul feminin

terminație	exemplu
-ade	façade, limonade, marmelade, salade
-esse	finesse, politesse, sagesse, vitesse
-ette	allumette, assiette, omelette, recette
-euse	danseuse, serveuse, vendeuse
-ine	cabine, cuisine, origine, vitamine
-rie	bijouterie, catégorie, industrie, théorie
-tion	attention, direction, invitation, satisfaction
-ure	blessure, chaussure, écriture

▶ Vezi cap. Derivarea cu sufixe de la pag. 193.

Excepție: unele substantive monosilabice – le grade, le stade etc. și denumirile compușilor chimici – le chlorure, l'acide etc.

Din punct de vedere semantic, denumirile domeniilor științifice și tehnice sunt de genul feminin:

l'astronomie, géographie, histoire, linguistique, psychologie

2.3 Genul feminin

Respect pentru oameni și cărți

Formare

Prin adăugarea **terminației -e** la forma de masculin a substantivului. Astfel, pronunția acestuia:

- **nu se modifică**, dacă substantivul de genul masculin se termină într-o vocală sau dacă ultima consoană se pronunță:
 ❖ un ami [ami] – une amie [ami]
 un martyr [martir] – une martyre [martir]
- **se modifică**, dacă substantivul de genul masculin se termină într-o consoană care nu se pronunță:
 ❖ un avocat [avoka] – une avocate [avokat], un cousin [kuzē] – une cousine [kuzin], un voisin [vwazē] – une voisine [vwazin]

Majoritatea cuvintelor terminate în **er** au la genul feminin terminația **ère** care indică transformarea sunetului [e] închis într-un [e] deschis:

- ❖ un berger [BER3E] – une bergère [BER3ER], un boulanger [bulō3E] – une boulangère [bulō3ER]

Unele substantive de genul feminin **dublează sau schimbă** consoana finală :

term. masc.	term. fem.	exemplu
-en	-enne	un chien – une chienne
-on	-onne	un baron – une baronne, un lion – une lionne
-el	-elle	un criminel – une criminelle
-at	-atte	un chat – une chatte
-ot	-otte	un sot – une sotte
-e	-esse	un maître – une maîtresse, un tigre – une tigresse
-eur	-euse	un danseur – une danseuse
-teur	-trice	un acteur – une actrice
-if	-ive	un sportif – une sportive

► Vezi și cap. Derivarea cu sufixe de la pag. 194.

Sunetele nazale și terminațiile pentru genul feminin:

- nazalele **dispar** dacă la terminația **-n** se adaugă terminația **-(n)e**

- ❖ un sultan [syltō] – une sultane [syltan]
 un politicien [politisjē] – une politicienne [politisjen]
 un fanfaron [fāfarō] – une fanfaronne [fāfaron]
 un Américain [amerikē] – une Américaine [ameriken]
 un chaton [fatō] – une chatonne [faton]
Precum și: un malin [malē] – une maligne [malin]

- **nu dispar** dacă prin terminația genului feminin se sonorizează consoanele care urmează după **-m** și **-n**

- ❖ un Flamand [flamō] – une Flamande [flamōd]

un savant [savō] – une savante [savōt]

Unele substantive au aceeași formă la ambele genuri:

- ❖ un enfant – une enfant, un élève – une élève, un artiste – une artiste

Uneori, formele celor două genuri au doar o bază comună:

- ❖ un fils – une fille, un héros – une héroïne, un roi – une reine

În cazul unor denumiri de meserii se folosește **masculinul** pentru **ambele genuri**:

- ❖ athlète, auteur, chef, docteur, écrivain, ingénieur, médecin, peintre, professeur etc.

Pentru determinarea genului, acestora li se adaugă cuvântul **femme** sau **madame**:

- ❖ femme de lettres

scriitoare (în Canada forma uzuală este însă „écrivaine”)

femme auteur

autoare (în Canada forma uzuală este însă „auteure”)

madame le ministre

doamnă ministru

Uneori, pentru substantive animate femininul și masculinul sunt indicate prin **două cuvinte diferite**:

- ❖ coq – poule cocoș – găină
 parrain – marraine naș – nașă

Oscilarea unor cuvinte între genul masculin și feminin

aigle

- ❖ un aigle majestueux
 l'aigle autrichienne

vultur maiestuos (pasăre)
 vulturul austriac (pe stemă)

amour

- ❖ un grand amour
 les premières amours

o mare iubire (numărul singular)
 primele iubiri (numărul plural)

délice

- ❖ Ce potage est un vrai délice.

les délices secrètes

Supa aceasta e o adevărată delicată.
 (numărul singular)
 delicii secrete (numărul plural)

gens

- ❖ tous les gens sensés

les bonnes gens

toți oamenii cu bun-simț („gens” este urmat de un adjectiv)
 oamenii cumsecade („gens” este precedat de un adjectiv)